

telhetetlensége által kirobbantott háború és az angol szénbányászati szervezetei mellett az az üzlet mai formájában nem rentábilis. A rentabilitást ne az én bőrdömön akarják előteremteni. Ha egy érték, mint a szén, melynek előteremtéséhez az ugynevezett tulajdonos semmivel sem járul hozzá, gazdaságosan nem hozható felszínre, joggal követelhetem az államtól, hogy ő teremtesen rendet és vállalja azoknak a szervezési munkáknak az ellátását, melyeknek a magántőke megelégni nem tud.

Ezt mondja körülbelül az angol munkás és nálunk talán borzasztó még hallani is —

Baldwin bejelentette az alsóházban az általános sztrájk megszűnését.

Páris, május 12. A *Matin* tudósítója jelenti, hogy szerdán hajnali 1 óra 50 perckor a sztrájkvezetőség közölte Baldwin miniszterelnökkel, hogy a délelőtti folyamán tárgyalásokat kíván kezdeni a kormányal.

London, május 12. A szakszervezetek főtanácsa és a bányatulajdonosok közötti tanácskozások lehetővé tették azt, hogy szerdán éjjelre ki-

okfejtése elől a konzervatív angol kormány nem zárkózik el mereven. Palliatív intézkedésekkel mérsékeli a sztrájk hatásait, gondoskodik az élelmezés ellátásáról, a közrend fentartásáról, közben pedig keresi az utat, amely kiveteli a huszadik századnak eddig legnagyobb munkügyi válságából. És a régebbi angol tapasztalatok alapján meg merjük jósolni, hogy bármi legyen a feleke sztrájk közvetlen befejezése, még a konzervatívok uralmon maradásá mellett is, ez a mérkőzés revizionista alapon a kapitalizmus korrigálásának és jelenlős gazdasági átstrukturizálásnak lesz a kezdete.

mondják az általános sztrájk megszűnését. Felszólították a munkásokat, hogy a lehető leggyorsabban térjenek vissza a munkához.

A sztrájk megszűnését Baldwin szerdán bejelentette az alsóházban. London örömmel üdvözlötte. Megkezdődtek a tárgyalások a munkások és a bányatulajdonosok között.

Ha a vidéki háztulajdonosok visszaélnék jogukkal, megszüntetik a lakások szabadforgalmát.

Budapest, május 12. A parlamentben szerdán folytatott a közoktatási tárca vitáját. Sokorópátkai Szabó István beszélt a fajúsi iskolásgyermekek nyomorúságáról, mire Fábida Béla kijelentette: *Ez a Klebelsberg-féle kultúrprogram! Fábida szerint a népnevelés helyeit rengeteg pénzbe kerül a levételekkel. Az egyes iskolákban gyűlöletre uszítják a kisgyermeket. Tízéves fiukat vittek el egy tinnepeyre, ahol Kádár Lehel volt a szónok. Leventecéokra olyan embereknek árvereznek, akiknek betevő fatáruk sincs. Ezzel szemben cseh gyáraknál rendelték posztót a leventéknek.*

Csontos Imre, Szilágyi, Kálmán és Györki szólaltak még fel szünet előtt, — Györki kijelentette, hogy a debreceni egyetem gazdasági hivatalának vezetője óriási károkat okozott a kincstárnak.

Ebédészünet után Vasadi Balog, majd Kéthly Anna szólalt fel. Kéthly háziorvosi javaslatot

terjeszt be a *numerus clausus* megszüntetésére. Lendvai után általánosságban elfogadták a tárca költségvetését.

Fábida interpellál ezután a vidéki háztulajdonosok eljárásáról.

Vass József miniszter válaszában kijelenti, hogy tény, hogy a háztulajdonosok a felszabadított területeken egyrészt túlméhen élnek jogaikkal, vagyis felmondanak olyanoknak, akik nem tudnak elhelyezkedni, másrészt pedig a bérek megállapításánál a szerződő felek olyan követelésekkel állnak szemben a háztulajdonosoknál, amelyeket ő is felháborodással bélyegez meg. Kéri a vidéki háztulajdonosokat, hogy jogaikkal úgy éljenek, hogy szociális elégedetlenség ne támadjon az országban. Ellenkező esetben felhatalmazást kell kérnie arra, hogy az ilyen községekben a szabadforgalmat ismét felfüggeszthesse.

Az ülés háromnegyed nyolckor véget ért.

Juliusban megkezdik a gyermekklinika építését.

Május végéig elkészíti Korb Flóris a gyermekklinika terveit.

Szegeden, az iparosok és a munkások körében bizonyos mértékű megnyugvást kellett a kultuszminiszternek az egyetemi építkezésekkel kapcsolatban a nemzetgyűlés keddi ülésén telt nyilatkozata, amely szerint honorálni kívánja azt a hatalmas áldozatot, amit a város közönsége hoz az egyetemért és nem enged meg,

hogy a vidéki iparosokkal a fővárosiak konkuráljanak. Ez a miniszteri nyilatkozat körülbelül azt jelenti, hogy a miniszter az egyetemi építkezéseknél előnyt szándékozik biztosítani a munkára pályázó szegedi iparosok számára, ami természetes is, hiszen a város közönsége első sorban azért szavazta meg az erejét szinte

meghaladó, nyolcvanmilliárdos hozzájárulást, hogy azzal munkakalkulációkat és kereseti lehetőségeket teremtsen a pangással küzdő szegedi iparosok és munkások számára. A miniszter tehát a nemzetgyűlésen tett ígéretének beváltásával csupán a városi hozzájárulás megajánlásához fűzött egyik közgyűlési feltételt teljesítette.

Ez a közgyűlési feltétel az, amely körül egyébként — minden valószínűség szerint nagyobb viharok lesznek még. A polgármester ugyanis legutóbbi nyilatkozata szerint a közgyűlés feltételét úgy értelmezte, hogy az első sorban szegedi munkásokra vonatkozik, hogy csak az egyetemi munkálatoznak, az iparosoknak azonban nem, mert állami építkezésként lévén sző, a kormány a munkálatozók országos versenypályázatát ír majd ki és a munkát — tekintet nélkül a pályázók illetékességére — a legelőnyösebb ajánlattevőnek adja majd ki.

A polgármester nyilatkozatára most maga a kultuszminiszter adott rá, a legilletékesebb fórum, a nemzetgyűlés előtt. A nyilatkozat szerint a miniszter módot tud találni arra, amit a polgármester képtelenségnek tartott, hogy a szegedi iparosok számára az egyetemi építkezéseknél előnyt biztosítson.

Itt említjük meg, hogy Berzenczey Domokos műszaki főtanácsos a fővárosban való tartózkodása alatt felkereste Korb Flóris műépítész, aki a kormánytól megbízást kapott a szegedi klinikák terveinek elkészítésére. Korb Flóris közölte Berzenczeyvel, hogy az építési program első helyén szereplő gyermekklinika tervét május 25-ig elkészülnek, úgy, hogy a versenypályázatot még júniusban kiírhatja a kormány és így az építkezés legkésőbb július végén meg is kezdődik. Elmondotta még Korb Flóris Berzenczey Domokosnak azt is, hogy abban az esetben, ha a fővárosi lakókat nem is szegedi vállalkozó kapja meg, de az feltételül a szegedi iparosokat foglalkoztatja majd — saját jól felfogott érdekében, mert hiszen a szegedi iparos a szegedi építkezésekre minden körülmények között előnyösebb ajánlatot tehet, mint akár a fővárosi, akár a vidéki.

SZÉCHENYI TÉRI AUTÓÁLLOMÁS

Ha „autótaxi“-t akar,
hívja telefonon
az

50-es
számot

Leggyorsabb, legolcsóbb, legkényelmesebb! Olcsó tarifa! Éjjel nappal szolgál!

A pusztában kiáltó.

Irta: Juhász Gyula.

Kecskemét szabados városa legvégén, ahol Orgovánny felé visz az út, állott a kis kocsmá A szifnya vitézhez. Alacsony házikó, törött ablakkal, amelyen a szél szokott hegedülni. Az ivóban banyakemence, pár barnára kopott zöld asztal, kecskelábu székek. A falon éktelen olajnyomatban Zách Feliciánt vágják le a király emberei, elrettentő példaként a maradéknak. Igen megkopott már ez a régi ábrázolat, vele szemben gálans pásztorok és pásztorok rózsaszínűszalagos bárányokat legeltetnek egy szőke kutas és kastélyos parkban. Az egyik asztalnál két pandur beszélget, valami betyárt lesnek, aki egyik tanyába zörgetett be az éjjel, de a gazda puska lövése elriasztották. Az áprilisi nap tréfálozik künn, hol kiderül, hol elborul, egyszer homokot hajt a szél, majd meg töcsért formál belőle és az égig emeli.

Járja az idő a bolondját — dörmög az egyik pandur és nagyot huz a homoki vinkóból. A másik pandur nem szól egy szót sem, csak félszemmel kémleli az utat. Így ülnek órákon át a messzely bor mellett.

Nagy ur a Ferenc császár — szólal meg végre hosszú hallgatás után a másik, — de azért a betyár is ur a maga rejtekében!

A szomszéd asztalnál ülött, kopott urféle borongott, denevérszárnny barna köpenyben, borostás állal, csillogó szemekkel. Hát lépésről meg lehetett ismerni benne a vándorkomédiást. Valami elszárgult rollét nézegetett és ajkai áhítatosan mormolták az igéket. Ő is várt valakit, vagy talán csak a jó

szerencsét, amely eddig elkerülte. Lám, már jön is, ha igaz. Egy zömör, komoly tekintetű férfi lép át a gyaluforgácsos ajtó küszöket, gyanakodva körülnézett a gerendás ivóban, majd megemelve kalapját, helyet foglalt a magányos ivó mellett. Az egyik pandur tisztelgettejesen üdvözölte, majd a messzely fölött odasugta társának:

— Ez a nemzeti főiskális ur, azinek olyan keményen pereg a pennája.

A főiskális ur egy idő óta gyakrabban betért ide, sok buját, baját és ismeretlen keserűségét egy-két pohár borral csillapítani. De az csak egyre nehezebb és égetőbb lett tőle. A városban már arról kezdett süttogni néhány jóitétel, hogy a főiskális ur nem tud elszámolni a hitanságban talált marhák kezeléséből befolyt pénzekről, hogy a nemes tanács a legközelebb vizsgálatot is indít ez ügyben, mivel a főiskális urnak mindig valami régi histórián jár az esze, amit a város költségén nyomattak és amit a pesli cenzor nem javallott, mert holmi istentelenségek volnának benne.

A főiskálisnak is fülébe jutott már a városi pletyka és a szegény, puritán embert végképpen elkésztette. Nem tudott az alattomos vádaskodással leszármolni, mert ők a sötétben álmodtak és kezélt mosták, ha szembe került velük. Egyenes, nyílt lelkét lassu tűzőn égették a süttogott szavak és érezte, hogy betelt a pohár. Most is óvakodva nézett a vele szemben ülő jövevényre, de hamarosan megcsillant tekintetében a váratlan öröm. Már éppen meg akarta szólítani a szomszédját, de ez sietve megelőzte:

— Nemde literátor Katona Józsefet tisztelhetem az urban? — kérdezte meghatottságtól fátyolozott barátságosan.

— Murányi ur, a fehérvári aktor! — kiáltott

fő! meglepetten a főiskális — micsoda véletlen ez a találkozás!

— Erdélybe megyek, mert itt nincs maradásom. Ott szabadabb a lég és jobban pártolják a művészetet. Kolozsvár a célom, hol régi kegyes patronusaim élnek.

— Kolozsvár — sóhajtott el magát a főiskális és megint szívébe nyilatott a régi seb, eszébe jutott a pályázat, amelyről lemaradt. És minden mellőzés, ami azóta érte.

— Olvastam a nagyságod könyvét — szólalt meg kis hallgatás után a vándorszínész —, jeles elmére és derék lélekre való mű, bár némi makulák vannak benne. Igen zordon festések ezek, holott kaviár kell a népnek, amint azt a híres anglus megmondotta ennekölte néhány századval. Kotzebue és Kistafudy tudják delektálni a publikumot. A könyvet pedig néhány hazafi megveszi becsületből és egypár elolvassa unalomból. *Habent sua fata...*

Mint a puskapor, úgy robbantak ezek a szavak a főiskális lelkébe. Homlokán kidagadtak az erek, arca biborban égett és görcsösen szorongatta kezében a poharat. Mintha már csak ez maradt volna neki az egész mindenségéből. Ugy ült ott csapzott üsökeivel, villogó tekintetével, mint egy sötét szövetség gyászasztalánál, mint a kinpadon.

— Hazafiság kell nekik, — süvöltötte elbusultan — hazafiság, amely kong, mint az üres hordó, amely a húságukat és a kevélységüket cáliagdozza, amely parádés köntösben pompázik és falmi dicsekedésben páválozik. Éljen a haza, éljen a magyar! — ezt rikoltozta és szíve nekil, uton-utófélen és nem veszik észre és nem veszik szívükre, hogy az idegen lassankint kihúzza alóuk a gyé-